

Moderní genomika pomáhá odhalovat původ pašovaných luskounů

22.7.2026 - | Česká zemědělská univerzita v Praze

Luskouni patří mezi nejvíce nelegálně obchodované savce na světě. Loví se především kvůli šupinám využívaným v tradiční medicíně a také pro maso prodávané jako bushmeat. Přestože jsou všechny druhy luskounů chráněny a jejich mezinárodní obchod je zakázán, nelegální pašování pokračuje ve velkém rozsahu a představuje jednu z největších hrozeb pro jejich přežití.

Významný krok v boji proti tomuto obchodu nyní přináší mezinárodní studie publikovaná v prestižním časopise PLOS Biology, na níž se podílela také Barbora Černá Bolfíková, vedoucí katedry ochrany a chovu zvířat na Fakultě tropického zemědělství ČZU v Praze.

Mezinárodní tým vědců analyzoval DNA více než 700 vzorků luskounů pocházejících z muzejních sbírek, terénních lokalit, trhů s bushmeatem i z mezinárodních záchytů nelegálně obchodovaného materiálu. Na rozdíl od běžných genetických metod, které zpravidla umožňují určit pouze druh nebo širší populační příslušnost, využili autoři moderní genomický přístup označovaný jako gene capture – cílené zachycení vybraných částí genomu.

Tato metoda umožňuje získat kvalitní genetické informace i z výrazně degradovaných vzorků, například ze starších muzejních exemplářů nebo ze zabavených šupin. Vědci tak vytvořili dosud nejpodrobnější genomickou referenční databázi luskounů, která umožňuje porovnávat DNA ze zabavených vzorků s genetickými profily jedinců známého geografického původu.

Díky tomu lze nově určit pravděpodobnou oblast, odkud pašovaný materiál pochází – v některých případech s přesností na desítky kilometrů, výjimečně dokonce na úroveň několika kilometrů. Takové informace představují cenný nástroj pro ochranáře i orgány činné v boji proti nelegálnímu obchodu s volně žijícími živočichy.

Přečtěte si více v článku na webu našeho online magazínu **Živá univerzita**.

<https://www.czu.cz/cs/r-7229-aktuality-czu/moderni-genomika-pomaha-odhalovat-puvod-pasovanych-luskounu.html>